

ΣΤΕ 806/2019 [ΝΟΜΙΜΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΞΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ]

Περίληψη

- Οι θρησκευτικές εικόνες από το 1453 μέχρι το 1830 αποτελούν αρχαία εκ του νόμου ιστορικά διατηρητέα μνημεία και χρήζουν ειδικής κρατικής προστασίας, απαγορεύεται δε κατ' αρχήν η εξαγωγή τους στο εξωτερικό, εκτός αν κριθεί με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ότι δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και ότι με την εξαγωγή τους δεν πλήττεται η ενότητα σημαντικών συλλογών. Εν όψει τούτων, η άρνηση του Υπουργού να επιτρέψει την εξαγωγή στο εξωτερικό θρησκευτικών εικόνων που εμπίπτουν στις ανωτέρω περιόδους νομίμως αιτιολογείται δι' αναφοράς στη χρονολόγησή τους, διότι το γεγονός αυτό συνεπάγεται την εφαρμογή του κανόνα της απαγόρευσης εξαγωγής που θεσπίζει ο νόμος. Δεν απαιτείται δε επιπλέον να διατυπώνεται κρίση ότι οι εικόνες αυτές έχουν ιστορική ή καλλιτεχνική αξία, διότι αυτή τεκμαίρεται ότι υπάρχει, αφού την έχει ήδη αναγνωρίσει ο νομοθέτης. Αντιθέτως, η απόφαση με την οποία επιτρέπεται η εξαγωγή εικόνων των ανωτέρω περιόδων στο εξωτερικό, ως εξαίρεση από τον κανόνα, πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς, με τη διατύπωση τεκμηριωμένης κρίσης ότι οι εικόνες δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και ότι με την εξαγωγή τους δεν πλήττεται η ενότητα σημαντικών συλλογών.

Όπως προκύπτει από τη γνωμοδότηση του Κ.Α.Σ., η οποία αποτελεί την αιτιολογία της, η προσβαλλόμενη αρνήθηκε την άδεια εξαγωγής των 25 εικόνων για το λόγο ότι αυτές χρονολογούνται απο τον 16ο μέχρι τον 18ο αιώνα, και, συνεπώς, έχουν ιστορική και καλλιτεχνική αξία. Η αιτιολογία αυτή είναι νόμιμη και επαρκής, διότι, με το δεδομένο αυτό, το οποίο δεν αμφισβητείται, είναι εφαρμοστέος ο θεσπιζόμενος στο νόμο κανόνας της απαγόρευσης εξαγωγής, δεν απητείτο δε επιπλέον να διατυπώνεται διεξοδικότερη κρίση για την αξία των εικόνων, αφού αυτή την έχει αναγνωρίσει ο νόμος, ενώ εκ περισσού αναφέρεται στη γνωμοδότηση του Κ.Α.Σ. ότι ορισμένες απο τις εν λόγω εικόνες παρουσιάζουν σπάνια και ενδιαφέροντα θέματα. Συνεπώς, οι λόγοι με τους οποίους προβάλλεται ελλιπής η μη νόμιμη αιτιολογία, πλάνη περί τα πράγματα, και ότι μόνη η χρονολόγηση των εικόνων δεν αποτελεί νόμιμο στοιχείο κρίσεως είναι απορριπτέοι.

Πρόεδρος: *Ι. Μαντζουράνης*

Εισηγητής: *Θ. Αραβάνης*

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση: α) της αποφάσεως ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/Γ2/Φ58/3319/16/10.1.2011 του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, κατά το μέρος που με αυτήν απερρίφθη αίτημα του αιτούντος για τη χορήγηση άδειας εξαγωγής είκοσι πέντε μεταβυζαντινών εικόνων από την Ελλάδα στην Κύπρο, και β) της προηγηθείσας 46/23.11.2010 γνωμοδοτήσεως του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (Κ.Α.Σ.).
3. Επειδή, η γνωμοδότηση του Κ.Α.Σ., η οποία εντάσσεται κατά νόμο στη διαδικασία εκδόσεως της προσβαλλόμενης υπουργικής αποφάσεως, αποτελεί απλή γνωμοδότηση στερούμενη εκτελεστότητας, και ως εκ τούτου απαραδέκτως προσβάλλεται με την κρινομένη αίτηση (ΣΕ 3949/2006, 3739, 3738/2003).
4. Επειδή, η αίτηση ασκείται με πρόδηλο έννομο συμφέρον από τον αιτούντα, το αίτημα του οποίου απερρίφθη με την προσβαλλόμενη πράξη. Περαιτέρω, δεν προκύπτει γνώση της προσβαλλόμενης πριν την 3.2.2011, ημερομηνία που φέρει αίτηση θεραπείας με την οποία ο αιτών ζήτησε την επανεξέταση του αιτήματός του από τον Υπουργό Πολιτισμού (αριθ. καταθέσεως ΥΠΠΟ 59/4.2.2011), από την ημερομηνία δε αυτή η αίτηση, κατατεθείσα στις 29.3.2011, είναι εμπρόθεσμη.
5. Επειδή, επί της αιτήσεως θεραπείας η προϊσταμένη της Διεύθυνσης Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού με το έγγραφο ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/Γ2/Φ58/ 11713/59/24.3.2011 ενημέρωσε τον αιτούντα ότι κατά νόμο το αίτημά του δεν μπορεί να εξετασθεί εκ νέου από το Κ.Α.Σ. πριν την παρέλευση δύο ετών από την προηγούμενη απόρριψή του [βλ. παράγρ. 11 της μνημονευόμενης στην επόμενη σκέψη κ.υ.α. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ ΤΠΥΝΣ/17764/1.3.2004]. Με το περιεχόμενο αυτό, το εν λόγω έγγραφο, το οποίο εκδόθηκε χωρίς νέα έρευνα και με το οποίο παρέχονται οι απόψεις της Διοικήσεως επί νομικού θέματος, δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα και συνεπώς δεν μπορεί να θεωρηθεί συμπροσβαλλόμενο (πρβλ. ΣΕ 5016/2012, 3259/2011 κ.ά.).
6. Επειδή, ο ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Α΄ 153) ορίζει μεταξύ άλλων τα εξής: «Άρθρο 2. ... β) Ως μνημεία νοούνται τα πολιτιστικά αγαθά που αποτελούν υλικές μαρτυρίες και ανήκουν στην πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και των οποίων επιβάλλεται η ειδικότερη προστασία βάσει των εξής διακρίσεων: αα) Ως αρχαία μνημεία ή αρχαία νοούνται όλα τα πολιτιστικά αγαθά που ανάγονται στους προϊστορικούς, αρχαίους, βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς χρόνους και χρονολογούνται έως και το 1830, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 20 ... ββ) Ως νεότερα μνημεία νοούνται τα πολιτιστικά αγαθά που είναι μεταγενέστερα του 1830 και των οποίων η προστασία επιβάλλεται λόγω της ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους, κατά τις διακρίσεις των άρθρων 6 και 20. γγ) Ως ακίνητα μνημεία νοούνται τα μνημεία που υπήρξαν συνδεδεμένα με το έδαφος και παραμένουν σε αυτό ... δδ) Ως κινητά μνημεία νοούνται

τα μνημεία που δεν θεωρούνται ακίνητα ... Άρθρο 20. ... 1. Στα κινητά μνημεία περιλαμβάνονται: α) αυτά που χρονολογούνται έως και το 1453, β) τα μεταγενέστερα του 1453, που χρονολογούνται έως και το 1830 και αποτελούν ευρήματα ανασκαφών ... ή που αποσπάστηκαν από ακίνητα μνημεία, καθώς και οι θρησκευτικές εικόνες και λειτουργικά αντικείμενα της ίδιας περιόδου, γ) ..., δ) ..., και ε) ... 2. Τα αρχαία κινητά μνημεία που υπάγονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 προστατεύονται από το νόμο χωρίς να απαιτείται η έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής πράξης. Τα πολιτιστικά αγαθά των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 χαρακτηρίζονται μνημεία με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, ... 3. ... Άρθρο 21. 1. Τα αρχαία κινητά μνημεία που χρονολογούνται έως και το 1453 ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή, είναι ανεπίδεκτα χρησικτησίας και είναι εκτός συναλλαγής κατά την έννοια του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα. 2. ... 4. Το δικαίωμα κυριότητας σε άλλα κινητά μνημεία μεταγενέστερα του 1453 ασκείται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου. 5. ..., Άρθρο 24. 1. ..., 2. Κάθε πρόσωπο, το οποίο αποκτά την κυριότητα μνημείου μεταγενέστερου του 1453, που υπάγεται στις παραγράφους 1β και 6 του άρθρου 20, οφείλει να υποβάλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στις αρχές της προηγούμενης παραγράφου δήλωση για τον τρόπο με τον οποίο περιήλθε σε αυτό και για τα στοιχεία του προηγούμενου κατόχου του. Άρθρο 28. 1. ... 8. Ο κύριος μνημείου μπορεί να το μεταβιβάσει στο Δημόσιο σε τιμή που συμφωνείται ή ειδάλλως ορίζεται από την εκτιμητική επιτροπή της διάταξης της παραγράφου 11 του άρθρου 73. ... Άρθρο 34. «Εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών» 1. Η εξαγωγή μνημείων από την ελληνική επικράτεια απαγορεύεται, με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων παραγράφων. 2. Η εξαγωγή μνημείων επιτρέπεται ύστερα από άδεια, εφόσον αυτά δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και δεν πλήττεται η ενότητα σημαντικών συλλογών. 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. Η άδεια εξαγωγής χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού μετά από γνώμη του Συμβουλίου. Η απόφαση εκδίδεται εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. 8. Σε περίπτωση που δεν χορηγείται άδεια εξαγωγής μπορεί να εφαρμοστεί η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 28. 9. ... 12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζεται η διαδικασία για την Εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών κατά τις προηγούμενες παραγράφους. Άρθρο 73. 1. ... 3. Όποιος έχει στην κατοχή του αρχαίο κινητό από αυτά που αναφέρονται στις περιπτώσεις 1α και 1β του άρθρου 20, υποχρεούται να το δηλώσει στην Υπηρεσία μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. ... 10. Πολιτιστικά αγαθά που έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενα σύμφωνα με τις διατάξεις της προϊσχύουσας νομοθεσίας προστατεύονται στο εξής κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. ...». Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση του ανωτέρω άρθ. 34 παράγρ. 12 του ν. 3028/2002, εκδόθηκε η κ.υ.α. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/17764/1.3.2004 (Β' 455), με την οποία καθορίσθηκε η διαδικασία εξαγωγής πολιτιστικών αγαθών. Κατά τις ειδικότερες προβλέψεις της υπουργικής αυτής αποφάσεως: «1. Για τους σκοπούς της παρούσας ως εξαγωγή νοείται κάθε έξοδος πολιτιστικών αγαθών από την ελληνική

επικράτεια προς τρίτες χώρες και ως αποστολή νοείται κάθε μεταφορά πολιτιστικών αγαθών από την ελληνική επικράτεια προς κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. ... 3. Για την αποστολή από την Ελλάδα προς κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρχαίου ή άλλου κινητού μνημείου ή πολιτιστικού αγαθού υπό χαρακτηρισμό, που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 3028/2002, απαιτείται άδεια εξαγωγής αποστολής, η οποία χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του Ν. 3028/2002. 4. ... 6. Κάθε αίτηση για εξαγωγή μνημείου ή υπό χαρακτηρισμό πολιτιστικού αγαθού διαβιβάζεται, με εισήγηση της Υπηρεσίας, χωρίς καθυστέρηση, στο αρμόδιο Συμβούλιο του Υπουργείου Πολιτισμού, προκειμένου να γνωμοδοτήσει το ταχύτερο δυνατό για την χορήγηση ή μη της άδειας ... 7. ... 11. Τυχόν απορριπτική απόφαση επί της αιτήσεως εξαγωγής κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και μπορεί να συνοδεύεται από πρόταση για αγορά του μνημείου από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 8 του άρθρου 34 και παρ. 8 του άρθρου 28 του Ν. 3028/2002. Σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης δεν επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης για την εξαγωγή του ίδιου μνημείου πριν από την παρέλευση δύο (2) ετών. 12. ...». Τέλος, με την απόφαση 4441/29.2.1968 του Υφυπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως (Β' 129), η οποία εκδόθηκε κατ' επίκληση των διατάξεων του ν. 1469/1950, χαρακτηρίσθηκαν ως χρήζουσες ειδικής κρατικής προστασίας οι θρησκευτικές εικόνες που κατασκευάσθηκαν μέχρι τέλους του 19ου αι., ενώ με την απόφαση ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β2/Φ.99/32738471/16.7.1991 του Υπουργού Πολιτισμού (Β' 640) χαρακτηρίσθηκαν ως καλλιτεχνικά και ιστορικά διατηρητέα μνημεία «όλες οι θρησκευτικές εικόνες που έχουν φιλοτεχνηθεί από το χρόνο της Αλώσεως (1453) μέχρι τη σύσταση του νεώτερου ελληνικού κράτους (1830)». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι οι θρησκευτικές εικόνες από το 1453 μέχρι το 1830 αποτελούν αρχαία εκ του νόμου (άρθ. 20 παρ. 2 ν. 3028/02), ιστορικά διατηρητέα μνημεία (απόφαση Β2/Φ.99/32738471/16.7.1991) και χρήζουν ειδικής κρατικής προστασίας (απόφαση 4441/29.2.1968), απαγορεύεται δε κατ' αρχήν η εξαγωγή τους στο εξωτερικό, εκτός αν κριθεί με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ότι δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και ότι με την εξαγωγή τους δεν πλήττεται η ενότητα σημαντικών συλλογών. Εν όψει τούτων, η άρνηση του Υπουργού να επιτρέψει την εξαγωγή στο εξωτερικό θρησκευτικών εικόνων που εμπίπτουν στις ανωτέρω περιόδους νομίμως αιτιολογείται δι' αναφοράς στη χρονολόγησή τους, διότι το γεγονός αυτό συνεπάγεται την εφαρμογή του κανόνα της απαγόρευσης εξαγωγής που θεσπίζει ο νόμος. Δεν απαιτείται δε επιπλέον να διατυπώνεται κρίση ότι οι εικόνες αυτές έχουν ιστορική ή καλλιτεχνική αξία, διότι αυτή τεκμαίρεται ότι υπάρχει, αφού την έχει ήδη αναγνωρίσει ο νομοθέτης. Αντιθέτως, η απόφαση με την οποία επιτρέπεται η εξαγωγή εικόνων των ανωτέρω περιόδων στο εξωτερικό, ως εξαίρεση από τον κανόνα, πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς, με τη διατύπωση τεκμηριωμένης κρίσης ότι οι εικόνες δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και ότι με την εξαγωγή τους δεν πλήττεται η ενότητα σημαντικών συλλογών.

7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Βάσει της 3168/27.9.2010 βεβαίωσης κυριότητας της Εφορείας Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών του Υπουργείου Πολιτισμού (ανακοινοποίηση στο ορθό της 330/4.2.2009 όμοιας πράξεως), ο αιτών έχει στην κυριότητά του, μεταξύ άλλων, 42 μεταβυζαντινές εικόνες, οι οποίες περιγράφονται σε συνημμένο στη βεβαίωση κατάλογο και αποτελούν, κατά δήλωση του ιδίου, οικογενειακά κειμήλια (βλ. από 3.11.2010 υπόμνημά του προς το Κ.Α.Σ.). Με τις 2233/16.6.2010 και 3169/27.9.2010 αιτήσεις του προς την Εφορεία Αρχαιοπωλείων, ο αιτών ζήτησε άδεια εξαγωγής αρχικά των εικόνων της συλλογής του και στη συνέχεια 40 συγκεκριμένων εξ αυτών, αντιστοίχως, στην Κύπρο, προκειμένου να αγοραστούν από ιδιώτη συλλέκτη. Προκειμένης της εισαγωγής της υποθέσεως στο Κ.Α.Σ., η Εφορεία Αρχαιοπωλείων με τις 2888/26.8.2010 και 3148/28.9.2010 εισηγήσεις της ετάχθη α) υπέρ της χορηγήσεως άδειας εξαγωγής των 40 εικόνων, με την αιτιολογία ότι αυτές «είναι κοινοί τύποι χωρίς ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας και με την εξαγωγή τους δεν πλήττεται η ενότητα κάποιας σημαντικής συλλογής», και β) υπέρ της περιέλευσης της εικόνας «της Παναγίας του Πάθους», του 15ου αι., στο Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών ή Θεσσαλονίκης, τα οποία είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την απόκτησή της, λόγω της «ιδιαίτερα μεγάλης επιστημονικής και καλλιτεχνικής σημασίας της». Αντιθέτως, το Τμήμα Μη Δημοσίων Αρχαιολογικών Μουσείων, Συλλογών και Αρχαιοπωλείων της Διεύθυνσης Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού, εισηγήθηκε προς το Κ.Α.Σ. α) την αποδοχή του αιτήματος όσον αφορά 15 εκ των 40 εικόνων, που χρονολογούνται στον 19^ο και 20^ο αι., επειδή δεν παρουσιάζουν κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον από καλλιτεχνική και επιστημονική άποψη, β) την απόρριψη του αιτήματος ως προς 25 από τις 40 εικόνες, οι οποίες χρονολογούνται μεταξύ του 16^{ου} και του 18^{ου} αι., με την αιτιολογία ότι ναι μεν τα Βυζαντινά Μουσεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την απόκτηση της «Παναγίας του Πάθους», πλην τούτο ουδόλως σημαίνει ότι οι εν λόγω εικόνες δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας, δεδομένου μάλιστα ότι ορισμένες εξ αυτών έχουν ενδιαφέροντα και σπάνια θέματα, όπως οι εικόνες του Αγίου Αλυπίου (αρ. 13), των Αρχαγγέλων Γαβριήλ και Μιχαήλ με τον Άγιο Ανδρέα και την Αγία Άννα (αρ. 9), και του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά (αρ. 33) και γ) την εξαγορά της εικόνας της «Παναγίας του Πάθους» από το Ελληνικό Δημόσιο, μετά από καθορισμό της χρηματικής της αξίας από εκτιμητική επιτροπή, λόγω της μεγάλης καλλιτεχνικής και ιστορικής αξίας της. Κατά τη συνεδρίαση ενώπιον του Κ.Α.Σ. παρέστη η πληρεξούσια δικηγόρος του αιτούντος, η οποία εξέθεσε ότι, πλην της «Παναγίας του Πάθους», οι λοιπές εικόνες δεν έχουν ιδιαίτερη αξία, σύμφωνα και με την άποψη της Εφορείας Αρχαιοπωλείων, ότι προσπάθειες του αιτούντος για πώληση των εικόνων σε μεγάλα Μουσεία και συλλογές της χώρας (Βυζαντινά Μουσεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Κρήτης και Ιωαννίνων, Μουσείο Μπενάκη, Εθνική Τράπεζα) και μεγάλους ιδιώτες συλλέκτες δεν απέδωσαν διότι κατά την άποψή τους οι εικόνες αυτές ήταν «κοινοί τύποι και δεν ενδιέφεραν κανέναν», ότι μόνο στην Κύπρο είχε

εκδηλωθεί ενδιαφέρον για την αγορά τους και ότι ο αιτών είχε ανάγκη να πωλήσει τις εικόνες. Εν όψει τούτων το Κ.Α.Σ. με την 46/23.11.2010 γνωμοδότησή του υιοθέτησε την άποψη του Τμήματος Μη Δημόσιων Μουσείων κ.λπ. και ετάχθη υπέρ της χορηγήσεως στον αιτούντα άδεια εξαγωγής στην Κύπρο των ανωτέρω δεκαπέντε εικόνων, που χρονολογούνται στον 19^ο και τον 20^ο αι. και οι οποίες «δεν παρουσιάζουν κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον από καλλιτεχνικής και επιστημονικής άποψης», πρότεινε δε την απόρριψη του αιτήματος εξαγωγής των υπόλοιπων είκοσι πέντε εικόνων, που χρονολογούνται από τον 16^ο έως τον 18^ο αιώνα, λόγω της καλλιτεχνικής τους αξίας και της σημασίας τους για τη μελέτη της μεταβυζαντινής περιόδου. Κατ' αποδοχήν της γνωμοδότησεως αυτής, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση (ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/Γ2/Φ58/ 3319/16/10.1.2011), με την οποία χορηγήθηκε στον αιτούντα άδεια για την εξαγωγή των ανωτέρω δεκαπέντε εικόνων, ενώ απορρίφθηκε το αίτημα για τις υπόλοιπες είκοσι πέντε εικόνες.

8. Επειδή, όπως προκύπτει από τη γνωμοδότηση του Κ.Α.Σ., η οποία αποτελεί την αιτιολογία της, η προσβαλλομένη αρνήθηκε την άδεια εξαγωγής των είκοσιπέντε εικόνων για το λόγο ότι αυτές χρονολογούνται από τον 16^ο μέχρι τον 18^ο αι., και συνεπώς έχουν ιστορική και καλλιτεχνική αξία. Η αιτιολογία αυτή είναι νόμιμη και επαρκής σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην 7^η σκέψη, διότι με το δεδομένο αυτό, το οποίο δεν αμφισβητείται, είναι εφαρμοστέος ο θεσπιζόμενος στο νόμο κανόνας της απαγόρευσης εξαγωγής, δεν απητείτο δε επιπλέον να διατυπώνεται διεξοδικότερη κρίση για την αξία των εικόνων, αφού αυτή την έχει αναγνωρίσει ο νόμος, ενώ εκ περισσού αναφέρεται στη γνωμοδότηση του Κ.Α.Σ. ότι ορισμένες από τις εν λόγω εικόνες παρουσιάζουν σπάνια και ενδιαφέροντα θέματα. Συνεπώς οι λόγοι με τους οποίους προβάλλεται ελλιπής ή μη νόμιμη αιτιολογία, πλάνη περί τα πράγματα και ότι μόνη η χρονολόγηση των εικόνων δεν αποτελεί νόμιμο στοιχείο κρίσεως είναι απορριπτέοι.

9. Επειδή, μη προβαλλομένου άλλου λόγου ακυρώσεως η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί.